నేను, సుహాసినీ, రవి ఇంకో ముగ్గురం ఊళ్లో ప్రచారానికి వెళ్ళేం.

ఊళ్ళో నాలుగయిదు వీథులున్నాయి. మేం తిన్నగా ఒక వీథికి వెళ్ళేం.

అక్కడ ఒక యింటిముందర కొందరు కూర్చొని ముచ్చట్లాడుకొంటున్నారు. మేం అక్కడకు వెళ్ళేం.

బస్తీఅమ్మాయిలనుచూసి వాళ్ళు మొహాలు చూసుకొంటున్నారు.

నేను మెల్లగా "ఏమమ్మా! మీరంతా ఈ ఊరువారేనా?" అన్నా.

"లేకుంటే యిక్కడెందుకు కూచుంటాం" అందొకావిడ.

అది అమాయకత్వమో, వ్యంగ్యమో తెలియలేదు నాకు.

"మీరు పట్టంనుండొచ్చారా?" అంది ఓ పడుచు.

"అవును. అసలు మేం వచ్చినపనేమిటో వినండి. మేం సాంఘికసేవ చేద్దామని వచ్చేం. అంటే మాకువచ్చిన కుట్లూ, చదువూ అదీ పల్లెటూళ్ళలో వున్నవాళ్ళకు చెప్పాలని మా ఆశయం. మన గవర్నమెంటువారు కొన్ని సంస్థలుకూడా పల్లెటూరివాళ్ళ బాగుకై పెట్టేరు" అంటూ నేను చెప్పబోయేను.

"అల్లయితే మీకు జీతంగినా వుంటదా" అంది వాళ్ళలో ఒకామె.

"అబ్బే! మేం పట్నంలో ఆడపిల్లల కాలేజీలో చదువుకుంటున్నాం. మేం సరదాకొద్దీ చేరేం. అంతేకాని మాకేం డబ్బివ్వరు" అన్నాను.

"మీరెక్కడదిగారు?" అని ఒకావిడ ప్రశ్న.

"కరణం గారిపాలిట్లో" అంది జయ.

"మేం కరణంగారి మడుసులం కాదు. మునసబుగారి కిందివోళ్ళం. అక్కడికెట్లా వస్తాం!" అందావిడ.

సుహాసిని ఆమెతో అంది.

"చూడండి! మాకీ పార్టీలతో ఏం పని? మేం చదువుకొంటున్నాం. మాకొచ్చిన విద్యల్లో మీకు కొంత పంచడానికి కదా మేం వచ్చేం" అంది.

"పచ్చి అబద్ధం, సర్టిఫికెట్ కోసం" అంది రవిప్రభ నా చెవిలో.

"నేను రవిని గదిమాయించాను ఊరుకోమని.

"అవును. అందుకే ఇక్కడకు వచ్చి చెప్పండి నేర్చుకొంటాం" అంది 'పెదర్జాగా' గోడకు ఆనుకొని.

"అది కాదమ్మా! మేం సాయంకాలం వరకే వుంటాం. అందరికీ ఒకచోట నేర్పడం మాకు సులువు కాని యింటింటికీ తిరిగి చెప్పడం సాధ్యమా? పైగా టైం చాలదు" అంది రవిప్రభ.

"ఇదిగో! బొత్తి ఈ కూసింత పొద్దులో ఏళ్ళేం నేర్చుకొంటారు? నువ్వేం చెప్తావు అయినా పనీ పాటా లేక ఏంకుట్లు? మీరెల్లిపోండి. మావోళ్ళురారు" అందో ముసలమ్మ.

సుహాసిని మండిపడింది. దాని నోరు నొక్కి నేనన్నాను:

"మేం పనిలేక రాలేదమ్మా! మాకొచ్చినవి మీకు నేర్పడానికి వచ్చేం. మా కింగువల్ల ఎంత చదువు పోతుందో తెల్సా" అన్నాను.

ఆమె కొంచెం తమాయించి,

"అట్లైతే ఈ అరుగుమీద చెప్తే నేర్చుకొంటాం" అంది అక్కడికి వస్సేదో ఉద్ధరిస్తున్నట్లు.

"అట్లా కుదరదు. వస్తే కరణంగారి పాలిట్లోకి రండి." అన్నా టైం అయిపోతోందనే తొందరలో.

ఒకామె మూతి విరుచుకొంటూ "ఏదో మీరంత అడిగేరు కాబట్టి వొప్పుకున్నాం కాని అక్కడకయితే రాము" అంది.

రవి చిరాగ్గా "పోనీలేమ్మా! ఇంకా ఊళ్ళో మనుషులున్నారు. వస్తే అక్కడకురండి. లేకపోతే మానేయండి" అని.

"రావే! శారదా ఒకింటి దగ్గరే యింత సేపుంటే యింకా మిగతాయిళ్ళు కాన్వాస్ చెయ్యొద్దు" అని నాచెయ్యి పట్టుకొని లాక్కుపోయింది.

మావాళ్ళు కొంచెం ఆశాభంగం పొందేరు. రవి తన చలాకీమాటలతో కొద్దిసేపటికి వాళ్ళలో స్తబ్దత పోగొట్టింది.

ఇంకోక యింట్లో మా మాటలే వినిపించుకోలేదు. నాచీర చెరగు నాణ్యం చేయసాగింది ఒకావిడ. మరోకామె జయ నెక్లేస్ ఎన్ని సవర్నలయిందో అడుగుతోంది. ఇంకో కావిడ రవి బారెడు జడనిచూసి ముచ్చట పడసాగింది. వాళ్ళని వదల్చుకుని బయటపడేసరికి తాతలు దిగొచ్చారు.

తర్వాత యింట్లో మమ్మల్ని ఆట్టే శ్రమ పెట్టలేదు. ఆ యింటామె "అట్లాగే వస్తాంలే తల్లీ! అవునుకాని మీరు పెళ్ళి పేరంటం లేకుండా యిల్లా వచ్చేరు, మీ పెద్దవాళ్లు ఊరుకొన్నారా?" అంది.

నేనేం మాట్లాడలేదు.

రవి అందుకొని "లేనండి! మా ఆరుగురిలోనూ నలుగురికి పెళ్ళయిపోయింది.

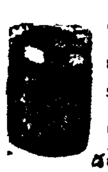

నారసింహ లేహ్యము

బంగారుతో చేరినది. మేహము, నీరసము, ఆకలిలేమి, రక్తహీనత, నిస్సత్తువ వగైరా హరించి బలము రక్తవృద్ధి కల్గించును. 20 రోజుల డబ్బీ రు. 8-8-0 పోస్టేజి రు. 1-1-0

శ్రీ. వి. ఎ. అండ్ కంపెనీ ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిదేపి (PO) నెల్లూరుజిల్లా.

డాక్టర్ డిగ్రీ పొందండి!

ఇంటిలో తీరికగా కూర్చొని వుండే వ్యాను, పోస్టల్ ట్యూషన్ పొంది, ప్రభుత్వ రిజిస్ట్రేషన్ పొందిన కాలేజీ ద్వారా మీరు డిప్లొమా పొందవచ్చును. ఉచిత ప్రాస్పెక్టస్‌కు వ్రాయండి.

Indian Homeopathic College, (AWM) Jullundur City.

స్టాకిస్టులు: వెంకటేశ్వర స్టోర్స్ గోల్ బంగళా, చామన్, హైదరాబాద్ (A.P.)

LEUCODERMA

(శ్వేత కుష్ఠ)

వలన యింతమాత్రం భయపడనక్కర లేదు. మావద్ద గల ప్రఖ్యాత ఆయుర్వేద ఔషధములు సులభముగా, నమ్మకంగా తెల్ల, ఎఱ్ఱ మరేరకమైనవైనను, శరీరంలో యేభాగమునందున్నా పోగొట్టును. వేనకు వేలు మా మందుల విజయమునుగూర్చి ప్రశంసిస్తున్నారు. పైపూత, లోనికి మందు సీసా 1 టికి

రు. 7/- మాత్రమే.

Vaidyaraj Ramsharam Lalgupta (AP.)PO. Rajdhanwar (H.Bagh)

★ సోషల్ సర్వీస్ ★

మిగతా యిద్దరికీ సుదిరిపోయింది. మావాళ్ళనో యింకోకళ్ళకు మేలు చేస్తామంటే యిట్లా పంపేరుకాని అట్నే బస్సీలో మమ్మల్ని రిక్షాలో కాలేజీకి తప్పితే ఎక్కడకూ పంపరు," అంది నంగనాచి తుంగ బొమ్మలా మొహం పెట్టి.

ఆవిడ మొహం విప్పారింది: "అల్లాగే తల్లీ! మా పెదపిల్లలిద్దరూ వస్తారే. దాహం కావాలా అమ్మా" అంది అభిమానంగా.

"వద్దండి!" అని వీథిలో పడ్డాం, మంగళసూత్రాలు చూపించమని అడగనందుకు సంతోషిస్తూ.

నేను రవిని కేకలువేశాను ఆ బుకాయింపేమిటని. అది నవ్వుతూ "డియర్! కొన్ని చోట్ల అట్లా కొయ్యాలి. లేకపోతే పని సానుకూలపడదోయ్. ఎప్పుడో భవిష్యత్తుని వర్తమానం చేశాను అంతేగా!" అంది.

అంతా నవ్వేరు.

ఒంటిగంటన్నర అయ్యేసరికి ఎల్లాగయితేనేం ఓ యిరవై ముప్పైయిందిని పోగుచేశాం. వాళ్ళని మా బసవద్దకు వెళ్ళమని మా మిగతా జట్టుల్ని వెతకడానికి బయల్దేరేం.

మావాళ్ళలో మొదటి ఉత్సాహం చచ్చిపోయింది. ఆ ఏడాది కాలేజీలో అడుగుపెట్టిన పార్వతి "ఏమండీ! సోషల్ సర్వీస్ అంటే యిదేనా? మీరు నాలుగేళ్ళనుండి కేంప్సుకి వెడుతున్నారుకదా? యింతేనా?" అంది నిరుత్సాహంగా.

"కొండొకచో నిరుత్సాహంబు తప్పదు" అంది తెలుగు బియ్యే చదువుతున్న సుహాసిని.

మేం వీథి మలుపు తిరిగేసరికి నిర్విణ్ణులమయాము. అక్కడ కీర్తిలతకీ ఆ ఊరామెకూ హోరాహోరీ యుద్ధం జరుగుతోంది.

కీర్తిలత "నీ తాహతెంత? నువ్వెంత? నేనేం నీదాసిదాన్నా? నీయిల్లు శుభ్రపర్చడానికి," అంటూ ఆయాసపడుతోంది.

డాక్టరుగారి ఏకైకపుత్రిక. మాటంటే పడదు కీర్తి. నేను చప్పున కీర్తిచెయ్యి పట్టుకొని,

"ఊరుకోవే లతా!" అన్నా.

అది ఒక్కసారి నా చెయ్యి విదల్చుకొని నామీద మండిపడుతూ "అసలు నీవల్లే యిదంతా వచ్చింది. వెఫలీగ్ లో చేరనంటే చేర్పించావు. నానావాళ్ళతోటి మాటలు పడాల్సి వస్తోంది," అంది చేతికంటిన డి. డి. టి. పౌడర్ దులుపుకొంటూ.

"అసలేం జరిగింది" అన్నా.

కీర్తి బృందంలోని సరోజిని "అది కాదండీ! శారదా! మేము వీథిలోని మురికి గుంటల్లో డ. డి. టి. పౌడర్ నున్నం జల్లుతూంటే యీవిడ వెటకారంగా 'మా వంటిల్లు శుభ్రంగా లేదు. కొంచెం జల్లు' అంది. దానితో కీర్తిలతగారికి కోపం వచ్చింది" అంది.

నేను శాంతంగా కీర్తితో అన్నాను.

"లతా! మనం కాలేజీతరపున వచ్చాం గాని వ్యక్తిగతంగా రాలేదు. కాలేజీ పేరు నిల్పడానికే నా ఓర్పు చూపించు" అన్నా.

దానితో కీర్తి చల్లబడిపోయి "అది కాదే శారదా! గబుక్కున హీనంగా మాట్లాడితే భరించడం ఎట్లా" అంది.

వాళ్ళను అక్కడకు ఆపమని అంతా మా బసకు తిరిగి వచ్చేం.

అక్కడకు వచ్చేసరికి మా మూడో బృందం వచ్చిన వాళ్ళకు కుట్లు అవీ నేర్పుతున్నారు. మరికొందరు పిల్లలకు స్వీట్స్ పెట్టి, పుస్తకాలు చూపించి, కథలు చెప్తున్నారు. కొంచెం మనస్సుకు శాంతి లభించింది. ఏదో కొంచెమైనా పని జరుగుతోంది కదా అని.

రాజ్యలక్ష్మిగారు మమ్మల్ని చూసి "ఏమిటర్రా! మొహాలు ఎందుకి మాడిపోయాయి. ముందు టిఫెన్ తీసుకోండి. తర్వాత చెయ్యొచ్చు లెవ్! రా వడ్డంచెయ్ శారదా! అసలే ఎంతో బలమైనదానివికూడాను. ముందు టిఫెన్ తినమ్మా" అంటూ హడావుడిగా మమ్మల్ని కూర్చోబెట్టేరు.

టిఫెన్ తింటూ రవి "ఏవిటండి! మేడమ్ గవర్నమెంట్ డబ్బువేస్తు చెయ్యడం తప్పితే ఒక్కళ్ళూ ముందుకురారు" అంది.

కీర్తి వికాసోత్సాహంగా "ఏమోయ్! శారదా! కథల్లో పల్లెటూరి వాళ్ళను అమాయకులుగానో ఏవో వేలుపెడితే కోరికలేనట్టుగా వ్రాస్తావ్! మాకావుగా వాళ్ళ అమాయకత్వం" అంది.

రాజ్యలక్ష్మిగారు వెంటనే అన్నారు.

"ఏం మార్పువచ్చినా ఒక్కసారి రాదు. ఇప్పుడీ సోషల్ సర్వీస్ వేస్టుకింద అనిపించినా ముందుముందు పల్లెలుబాగుపడతాయి" అన్నారు.

మేం కబుర్లు చెప్పుకుంటూ టిఫెన్ ముగించేసరికి మూడున్నర అయింది.

ఊళ్ళోవున్న పిల్లలందరికీ రాత్రి బయస్కోపు వుందని చెప్పివచ్చాం.

సాయంత్రం ఐదువరకూ వచ్చిన ఆడపిల్లలకుకుట్లూ అవీ చెప్పేం. చాలాత్వరగా చనువు అయిపోయేరు చాలామంది.

సాయంత్రం ఏడు అయింది.

రాజ్యలక్ష్మిగారు నాతో "చూడు శారదా! స్లైడ్సు చూపించేసరికి ఏడవుతుంది. మనం బస్సెక్కి మన వూరు చేరేసరికి కనీసం ఎనిమిదిన్నర అవుతుంది. ఏమంటావ్" అంది.

మా మెంబర్స్ అంతా తెల్ల మొహాలు వేసేరు. "బాబోయ్ తొమ్మిదే!" అంది రవి.

సరేనని వచ్చేం ఆవిడవద్దనుంచి.

వెలుగు "నేను మలేరియా స్లైడ్ చూపిస్తాను" అంది. రవి "నేను ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేస్తా" అంది.

ఇంకొకళ్లకు మరూచి, కలరావియిచ్చేను. కొందర్ని జనం అల్లరి చేయకుండా వలంటీర్లుగా ఉండమని, కొందర్ని ప్రార్థన చేయమన్నాం.

సాయంత్రం మాకు బలే ఆశ్చర్యం వేసింది. కుట్లు చెప్తామంటే పనీమిరా అన్నారు. చదువు చెప్తామంటే వేళాకోళం చేశారు. సుభ్రత బోధిస్తే కరవొచ్చారు "బయస్కోపు" అనేసరికి ఇంతమంది ఎట్లా వచ్చారా అనిపించింది. ఇసక వేస్తే రాలకుండా జనం సావిడి అంతా నిండిపోయేరు.

పెట్రోమాక్సు లైట్ తెప్పించి కరణంగారింటి వద్దనుండి. ముందు మలేరియా స్లైడ్స్ వేస్తున్నాను.

నేను స్క్రీన్ వెనుక నుంచొన్నా. ముందు జనంలో కలకలం.

నేను గబగబా ముందుకు పోయి చూశా. నాకే నవ్వాగలేదు. స్లయిడ్ తిరగేసి వేసింది వెలుగు.

డాక్టర్ తల్లక్రిందులు అయ్యేడు. రోగి పైనుండి పడిపోతున్నట్లు బొమ్మపడింది.

వెళ్ళి సరిచేశాం.

ఏం గొడవ లేకుండా చాలా మటుక్కు అయిపోయేయి. ఇంతట్లో కొందరు లేచి వెళ్ళిపోయారు. నేను పోతున్న వాళ్ళను ఆపి అడిగాను.

ఒకతను "నాగేస్వర్రావు సెంటాడేమో అని వచ్చాం" అన్నాడు.

ఇంకొకడు "ఛా! ఈ మందులు, ఇండవన్లూ ఎవడిక్కావాలి. కేలంగోడున్నాడేమో అనొచ్చాం కాని. రాండ్రా! పనీ గట్రా లేపోతే సరి" అన్నాడు.

నేను తెల్లబోయాను. విళ్ళు "బయస్కోపు" అంటే అర్థం మామూలు సినిమా క్రింద తీసుకొన్నారని అర్థం చేసుకొన్నా.

లేచినవాళ్ళు లేకగా ఉన్నవాళ్ళకే మిగతావి చూపించి, జనగణమన పాడేసేం.

ఇంతలో మునసబుగారొచ్చేరు, కాఫీలు పట్టుకొని.

"నేనూ ఇళ్ళో లేను. లోటు జరిగితే క్షమించండి" అన్నారాయన.

"ఉన్న వాళ్ళు చేసింది చాలక! నువ్వు కూడానా మహానుభావా" అనుకొని ఆయన తెచ్చిన వేడి వేడి కాఫీ తాగి కొంచెం సత్తువ తెచ్చుకొన్నాం.

పాపం! మొత్తానికి సెంగుకి మునసబూ, కరణం యిద్దరూ వచ్చి ఎస్కెంచారు మమ్మల్ని.

ఊరు చేరేసరికి తొమ్మిదయింది. రాజ్యలక్ష్మిగారి దగ్గర శెలవు తీసుకొని యిళ్ళకు పోయాం. ఆలస్యంగా వచ్చినందుకు అమ్మమ్మ పెట్టిన తిట్లూ, అలసి వచ్చినందుకు అమ్మ పెట్టిన వేడి అన్నాన్ని కలిపి తింటూ ఆరోజు చేసిన సాంఘిక సేవను మననం చేసుకోసాగేను. ★